

Tantárgy neve: Nemzetközi pénzügyek	Kódja: NBG_GI837K4	Kreditszáma: 4
A tanóra típusa és száma: 3 óra előadás / hét		
Az értékelés módja (kollokvium/gyakorlati jegy/egyéb): kollokvium		
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2015-2016 második félév		
Meghirdetés gyakorisága: évente, második félévben		
Oktatás nyelve: magyar		
Előtanulmányi feltételek: --		

Tantárgyleírás

Oktatási cél:

A világgazdaságban a pénzügyi eszközök kereskedelmének volumene sokszorosan meghaladja az áru- és szolgáltatáskereskedelem volumenét. A nemzetközi pénzügyek a világgazdaság és a kicsi és nyitott magyar gazdaság számtalan területén éreztetik hatásukat, ezek átlátása a közgazdasági alpműveltség része. A tantárgy a nemzetközi pénzügyi kérdéseket integráltan, a nyitott gazdaságok makrogazdasági szemléletében tárgyalja, összekapcsolva a nemzetközi pénzügyi intézményeket, a pénzügyi eszközöket és a makroökonómiai változókat. Az alapvető elméleti ismeretek átadása mellett tantárgy hangsúlyosan törekszik a gyakorlati relevanciák megfogalmazására, melyeket globális és magyar gazdasági példák illusztrálnak.

Kialakítandó / fejlesztendő kompetenciák:

Szakmai tudás: A fizetési mérleg logikájának megértése, modellszerű gondolkodás az árfolyamok, kamatok, pénzügyi kockázatok összefüggéseiben. A pénzügy rendszer fejlődésének értelmezése.

Képességek: A nemzetközi pénzügyi rendszer alapvető összefüggéseinek feltárásán keresztül eligazodás a nemzetközi pénzügyi kérdésekben.

Attitűdök: Problémaérzékenység és fogékonyság a nemzetközi pénzügyek területén.

A tantárgy épít a vállalati pénzügyek, pénzügytan és makroökonómia tantárgyakra, valamint a gazdaságpolitika tantárgy egyes részterületeire.

Az oktatás tartalma és tervezett ütemezése:

A tantárgy főbb tematikai blokkjai a következők: 1. Nemzetközi áru- és pénzforgalom, 2. Nemzetközi pénzügyi eszközök, pénzügyi piacok és intézmények, 3. Az árfolyam és a fizetési mérleg, 4. Nyitott gazdaságok makroökonómiája, 5. Hazai és nemzetközi gazdaságpolitika a globális gazdaságban.

A részletes ütemezés az alábbiakban megtalálható.

Hét	Tananyag
2016. február 1-5.	ELŐADÁS: A követelményrendszer ismertetése. Árumozgások, tőkemozgások, fizetési mérleg Globalizáció és világgazdasági integráció. Az áruk és a pénzügyi eszközök forgalma. A fizetési mérleg részei. A folyó fizetési mérleg és a pénzügyi mérleg összefüggései.

	<u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Lőrincné Istvánffy, H. (2004): A külgazdasági ügyletek makrogazdasági összefüggései. In: Lőrincné Istvánffy, H. (2004): Nemzetközi pénzügyek. Aula, Budapest, 137-152.o.
2016. február 8-12.	<u>ELŐADÁS:</u> Devizapiac Árfolyamok. Devizapiaci arbitrázs. A deviza kereslete és kínálata. Effektív és reálárfolyamok. A vásárlóerő-paritás. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Losoncz, M. (2006): Alapfogalmak: devizapiac, árfolyam, piaci szereplők. In: Losoncz, M. (2006): Nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr, 9-22.o.
2016. február 15-19.	<u>ELŐADÁS:</u> Árfolyammechanizmusok régen és ma Árfolyamrendszerek. Az aranystandard. A bretton woods-i pénzügyi rendszer. Rugalmas és rögzített árfolyamrendszerek. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Lőrincné Istvánffy, H. (2004): Árfolyamrendszerek. In: Lőrincné Istvánffy, H. (2004): Nemzetközi pénzügyek. Aula, Budapest, 164-188.o.
2016. február 22-26.	<u>ELŐADÁS:</u> Határidős piacok és nemzetközi pénzügyi arbitrázs Árfolyamkockázat. A határidős deviza. A fedezett és a fedezetlen kamatparitás. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Losoncz, M. (2006): Devizapiaci kockázatok és kitettség. In: Losoncz, M. (2006): Nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr, 77-82.o. Farkas, P. (2011): Eszközárak és a fedezetlen kamatparitás. In: Farkas, P. (2011): Haladó nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr. 72-75.o.
2016. február 29. - március 4.	<u>ELŐADÁS:</u> Kamatjövedelmek, kamatkockázatok és derivatívák Országok közötti kamatkülönbségek: a fedezetlen kamatparitás nem teljesülése. Reálkamatlábak és reálkamat-paritás. Fedezeti ügyletek, spekuláció és derivatívák. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> ppt oktatási segédlet
2016. március 7-11.	<u>ELŐADÁS:</u> Nemzetközi bankügyletek, központi bankok és szupranacionális pénzügyi intézmények Nemzetközi pénzügyi közvetítés. Nemzetközi átutalások és pénzügyi rendszerkockázatok. Bankszabályozás és központi bankok. Szupranacionális pénzügyi intézmények. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> ppt oktatási segédlet

2016. március 14-18.	<u>ELŐADÁS:</u> A nemzetközi pénzügyi rendszer és a feltörekvő gazdaságok Nemzetközi tőkeáramlás. Tőkepiaci liberalizáció és nemzetközi pénzügyi válságok. Árfolyamrendszerek és nemzetközi pénzügyi válságok. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Lőrincné Istvánffy, H. (2004): A globalizáció hatása a nemzetközi tőkeforgalomra. In: Lőrincné Istvánffy, H. (2004): Nemzetközi pénzügyek. Aula, Budapest, 389-404.o.
2016. március 21-25.	<u>ELŐADÁS:</u> Az árfolyam és a fizetési mérleg alakulásának hagyományos magyarázatai Export, import és a deviza kínálata, kereslete. A fizetési mérleg rugalmassági és abszorpciós megközelítése. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Farkas, P. (2011): A fizetési mérleg rugalmassági, abszorpciós és monetáris megközelítése. In: Farkas, P. (2011): Haladó nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr. 36-52.o.
2016. március 28. - április 1.	TAVASZI SZÜNET
2016. április 4-8.	<u>ELŐADÁS:</u> Árfolyam és fizetési mérleg: monetáris és portfólió-elméletek A központi banki mérleg. A devizapiaci intervenció. A monetáris elmélet a fizetési mérleg és az árfolyam meghatározására. Az árfolyam meghatározásának portfólió-elmélete. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Farkas, P. (2011): A fizetési mérleg rugalmassági, abszorpciós és monetáris megközelítése. In: Farkas, P. (2011): Haladó nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr. 36-52.o.
2016. április 11-15.	<u>ELŐADÁS:</u> A nyitott gazdaság A gazdaság teljesítménye és az árindex. A makrojövedelem: az IS görbe. A reálpénzpiac egyensúlya: az LM görbe. A BP görbe és az IS-LM modell. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Bod P. Á. (2006): Bevezetés a gazdaságpolitikába. Aula, 2006, 4. fejezet <u>HÁTTÉR:</u> Tánczos T. makroökonómia előadásai
2016. április 18-22.	<u>ELŐADÁS:</u> Gazdaságpolitika rögzített és lebegő árfolyamok mellett A tőkemobilitás szerepe. Rögzített és lebegő árfolyamok különböző tőkemobilitások mellett. Fix vs. lebegő árfolyamok. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> Veress, J. (2003): Stabilizációs politika nyitott gazdaságban. In: Veress, J. (2003): Gazdaságpolitika. Aula, Budapest, 243-267.o.

2016. április 25-29.	<u>ELŐADÁS:</u> Árszínvonal, reál-kibocsátás, gazdaságpolitika Az aggregált kereslet és az aggregált kínálat. Diszkracionális gazdaságpolitikai beavatkozások. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> ppt oktatási segédlet
2016. május 2-6.	<u>ELŐADÁS:</u> A hazai gazdaságpolitika és a globális gazdaság A külső és a belső egyensúly. Árfolyampolitikai válaszok ragadós bérék és árak mellett. A nyitottság és az infláció gazdaságpolitikai következményei. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> ppt oktatási segédlet
2016. május 9-13.	<u>ELŐADÁS:</u> Gazdaságpolitikai koordináció, monetáris unió és árfolyam-célok Nemzetközi függőség. A tökéletes tőkemobilitás és a gazdaságpolitikai koordináció. A monetáris unió gazdaságtana. <u>KÖTELEZŐ IRODALOM:</u> ppt oktatási segédlet

Oktatásszervezés:

Az órák a B épület 203-as teremben lesznek, szerdánként: előadás 11:50-14:25 között. Füzetre, írószerre és számológépre van szükség.

A kurzus teljesítésének a feltételei:

A nemzetközi pénzügyi ismeretek elsajátításának értékelésére írásbeli és szóbeli vizsga keretében kerül sor. A számszerű értékelés az alábbiak szerint történik:

1. Írásbeli vizsga (50%-os súllyal):

Tesztjellegű kérdésekre adott válaszok értékelése – a lehetséges számítási feladatok (pl. keresztárfolyamok, fedezetlen kamatparitás, abszolút vásárlóerő-paritás stb.) és témakörök ismertetésére az óra keretében kerül sor. (60%-tól elégséges, 90%-tól jeles).

Elsőként az írásbeli vizsgát kell legalább elégségesre letenni ahhoz, hogy a hallgató szóbeli vizsgát tehessen.

2. Szóbeli vizsga (50%-os súllyal):

- Tételhúzás: a Nemzetközi pénzügyek órákon szerzett ismeretek, az oktatási segédletként kiadott diasorok és a kötelező szakirodalom elsajátításáról és értelmezéséről kell számot adni.

- Tételre adott válasz értékelése: elégtelentől (1) jelesig (5)

A vizsga a tanterembe lépéssel veszi kezdetét. A hallgatók kétféle tételsort kapnak. A nagy tételek (várhatóan 13-15 db) komplex nemzetközi pénzügyi témákat fognak át, és elsősorban ezekről kell számot adni. Az ún. kis tételek (25-30 db) gyorsan megválaszolható kisebb tudáselemekre kérdeznek

rá, ezekből akkor kell húznia a hallgatónak, ha a kollokviumi jegy nem eldönthető, mert két érdemjegy közé esik (ld. lent). A tételsor elektronikusan elérhető lesz a vizsgaidőszak kezdete előtt egy hónappal.

3. A kollokviumi jegy az 1. és 2. átlaga (de egyik sem lehet elégtelen). Ha a kollokviumi jegy nem egyértelmű, a kis tételsorból húzott kérdésre adott válasz dönt.

Kötelező irodalom:

Az előadásokhoz részletesen is meg lett adva a kötelező szakirodalom, ezek egy része az interneten elérhető, másik részük a főiskola könyvtárában megtalálható.

A kötelező irodalom, a kapcsolódó előadás ismerete, valamint az előadáson ismertetett és gyakorolt példák az értékelés során megadottak szerint lesz számon kérve. Olvasásuk és gyakorlásuk a tantárgyi tematika sorrendjében ajánlott.

Ajánlott irodalom:

Daniels, J. és Van Hoose, D. (2014): International Monetary & Financial Economics: International Edition. Pearson. 552 o. ISBN-13: 9780132461863. Részletes angol nyelvű áttekintés majdnem minden előadott témában.

Farkas, P. (2011): Haladó nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr. Az árfolyam meghatározásának elméleteihez.

Krugman, P.R. és Obstfeld, M. (2009): Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika.

Panem, Budapest, ISBN: 9789635453399. A nemzetközi pénzügyek makro-közgazdaságtani alapjai.

Losoncz, M. (2006): Nemzetközi pénzügyek. Széchenyi István Egyetem, Győr, 204 o. Elsősorban a devizapiacok működésének megértéséhez.

Vígvári, A. (2011): Pénzügy(rendszer)tan. Akadémiai Kiadó, Budapest. 470 o. ISBN: 9789630585958

A kurzust teljesítését segítő (kötelező / ajánlott) digitális tananyagok:

A megjelölt oktatási segédletek elérhetőek lesznek a www.ektf.hu/~borsi weboldalon.

Kicsomagolásukhoz a jelszavakat a kurzust vezető tanár küldi el.

A kiadott oktatási segédletek, a kapcsolódó előadás ismerete, valamint a szemináriumon végzett gyakorlati munka az értékelés során megadottak szerint lesz számon kérve. Olvasásuk és gyakorlásuk a tantárgyi tematika sorrendjében ajánlott.

Szakfelelős: Dr. Erdélyi Edit egyetemi docens, Gazdaságtudományi Intézet, Vállalkozás-gazdaságtan tanszék, erdelyi.edit@ektf.hu

Tantárgy felelőse: Dr. Borsi Balázs főiskolai docens, Gazdaságtudományi Intézet, Vállalkozás-gazdaságtan tanszék, borsi@ektf.hu

Tantárgy oktatásába bevont oktató: --

Az oktató fogadóórájának időpontja, helye és a bejelentkezés módja: szerda 7:45 és 15:30 között szünetekben, B/224, emailben előre egyeztetett időpontban (borsi@ektf.hu)

Az oktató által előnyben részesített elérhetőség: borsi@ektf.hu

A csoportos online kommunikáció módja és helye: --

2016. február 1.